

OZ

OFFICIELT ORGAN FOR

EXPERIMENTERENDE
DANSKE
RADIOAMATØRER

AFDELING AF
INTERNATIONAL AMATEUR RADIO UNION

PROTEKTOR: PROFESSOR P. O. PEDERSEN

12. Aargang

Nr. 11

15. Novbr. 1940

MEMBER OF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER

TIDSSKRIFT FOR KORTBØLGE-TEKNIK OG AMATØR-RADIO

E.D.R. er den danske Afdeling af »International Amateur Radio Union«, hvis Formaal er at udbrede Kendskab til og Interesse for Kortbølgeteknik samt varetage Amatørsendernes Interesser. Som Medlem optages enhver Kortbølgeinteresseret, saavel Sende- som Modtageamatører. Kontingentet, som er 3,50 Kr. pr. Kvartal eller 12 Kr. pr. Aar, kan indbetales paa Girokonto 22116. Første Gang betales tillige et Indskud paa 3,50 Kr., som bl. a. dækker Tilsendelsen af Foreningens Emblem i Solv. E.D.R.s Blad »OZ«, som er Danmarks eneste specielle Kortbølge-Tidsskrift, tilsendes Medlemmerne den 15. i hver Maaned. Alle Oplysninger gives ved Henvendelse til E.D.R., Postbox

79, København K eller helst direkte til Landsforeningens Sekretær.

Kredsinddeling og Kredsarbejde

De Amatører, der i sin Tid foreslog og var medvirkende til Indførelse af Kredsinddelingen, har naturligvis haft en begrundet Formodning om, hvorledes den vilde virke i Praksis. Om denne Formodning har holdt Stik i de paafølgende Aar, er en anden Sag, men man havde jo sikkert ikke regnet med, at Forholdene herhjemme vilde undergaa en saadan Forandring, som Tilfældet er, at Kredsinddeling og Kredsarbejde er blevet to Faktorer af største Betydning for E. D. R.

Kredsinddeling som saadan er berettiget og hører med til en Landsforenings organisatoriske Opbygning. Det er derfor ogsaa naturligt, at der er en Kredsleder i hver Kreds. Under normale Forhold indskrænkede Kredsenes Arbejde sig for de meste til at være af rapportmæssig Natur, og dette Arbejdes Værdi maa naturligvis ikke underkendes, da det har haft stor Betydning for Amatørerne. Det bør derfor ogsaa optages, naar vi forhaabentlig ret snart paany faar fuld Raaderet over vor dyrebare Ejendom, Senderen, og Frihed i Æteren.

Imidlertid har adskillige Kredse og de under disse hørende Afdelinger for længe siden fundet ud af, at Kredsarbejde kan bestaa og udvikles i højere Grad nu, hvor Tiden tillader dette. Saaledes har mange Kredse og Afdelinger taget Problemet om Amatørernes Dygtiggørelse op og arrangeret Studiekredse eller Kursusaftener, hovedsageligt med den til dette Formaal særlig egnede Lærebog, der nu hver Maaned findes i „OZ“, som Grundlag. Herved foregaar disse Kredse og Afdelinger andre med et godt Eksempel til Efterfølgelse. Det ligger jo i Sagens Natur, at Ama-

tører ønsker større Viden i alle Spørgsmaal, der vedrører deres „Hobby“.

Et saadant Dygtiggørelsesarbejde lader sig naturligvis lettest arrangere af lokale Afdelinger, hvis Bestyrelser jo har Pligt til at træffe Foranstaltninger til Gennemførelse af alle de Arrangementer, der staar i deres Magt at arrangere. Anderledes stiller Spørgsmaalet sig i de Kredse, hvor Amatørerne bor for spredt, saaledes at der ikke kan oprettes Afdelinger. Afstande spiller her en stor Rolle og synes i nogle Kredse at være uovervindelige og lægger sig hindrende i Vejen for Kredsledernes Ønske om at udføre et Arbejde for alle Amatører i Kredsene.

Skavanker ved Kredsinddelingen, saasom Kredsenes Størrelse, vil altid vise sig, naar der forsøges iværksat et virkeligt effektivt Kredsarbejde, og med den Aktivitet, som adskillige Kredsledere lægger for Dagen, kan det jo ikke komme overraskende, at der fra en Kredsleder til Hovedbestyrelsen er rettet Henvendelse med Paatale af det ret umulige i at arrangere noget, naar de nuværende Forhold trafikmæssigt lægger sig hindrende i Vejen paa Grund af Kredsens Udstrækning. Dette Spørgsmaal vil derfor blive overvejet, saaledes at der kan komme en tilfredsstillende Løsning paa det.

Endelig maa Samarbejdet mellem Kredsene og navnlig mellem den enkelte Kreds og Afdelingerne i denne udbygges paa bedste Maade. Fornylig saa man, at samme Dag, som en Kreds havde Møde med Valg af Kredsleder, var der arrangeret Medlemsmøde i en Lokalfdeling i Kredsen. Dette tyder jo paa alt andet end Samarbejde, og sligt bør ikke finde Sted.

A. S.

SPLIT-STATOR 3

En interessant og effektiv Amatørsuper

for Universaldrift

Det er en Sparetid, vi lever i, og det er naturligt, at Amatørerne, naar der planlægges Bygning af en ny Kortbølgemodtager, ønsker at faa det bedste for mindst mulige Udgifter. Saafremt der spares paa de rette Steder, og man gennemtænker alt nøje, kan der da ogsaa opnaas tilfredsstillende Resultat. Den her beskrevne Amatørsuper er bygget med Sparerør, og der er lagt Vægt paa at gøre Konstruktionen saa enkel, at selv Amatører, der aldrig tidligere har bygget en Super eller ikke ejer Hjælpemidler til Trimning af Mellemfrekvenskredse, roligt kan gaa i Gang med Bygning af Modtageren. Vi skal i det følgende beskrive den udførligt.

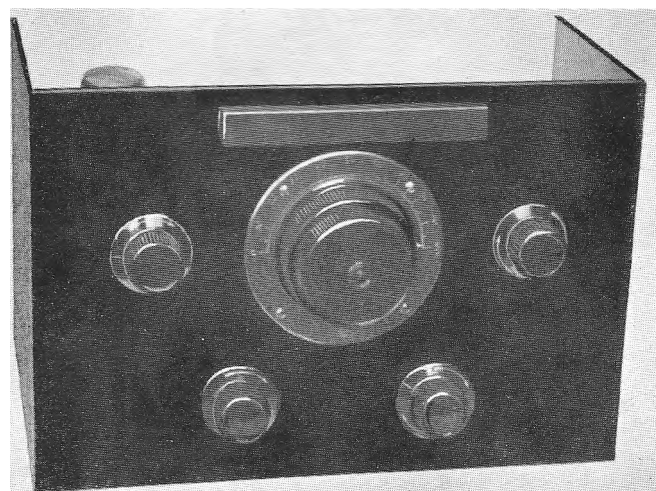
Modtageren er indrettet med uafstemt Indgangskreds. Der blev prøvet forskellige, og den Erfaring blev høstet, at en almindelig Sender HF-Drosselspole var noget af det bedste. Dens Egenbølge ligger „et Sted paa Mellembølger“, hvilket jo er meget passende, naar man vil kunne bstryge hele Kortbølgeområdet med samme Forkreds. C_1 er ikke kritisk, og den valgte Størrelse er passende ved almindelige Antenner, der kobles til Styregitteret med 100 pF, og Gitterafledningen R_1 gaar til AVC Spændingen. Skærmgitterne afkobles med en Glimmerkondensator og en Rollblok i Parallel. Dette giver en god Filtring for baade HF og LF. Skærmgittermodstanden er fælles for UCH11 og UBF11.

Hele Forkredsen er afskærmet for at undgaa Kobling mellem denne og andre Dele af Modtageren, da dette kan give Anledning til Fløjt. Oscillator kredsen er jo nok den mest interessante, da det er en Split-Stator Opstilling. Her er anvendt den lille Torotor Styrekondensator paa 2 X 20 pF, og denne i Forbindelse med en LK-Skala eller lignende giver god Indstilling selv paa meget korte Bølger. Skalaen er isoleret fra Chassis og Kondensator med isoleret Koblingsled.

Der er een fast og een indstillelig Modstand til baade Gitterafledning og Plademodstand for at kunne indstille disse til den gunstigste Værdi, der kan variere lidt paa de korteste Bølger. Plade- og Gitterkondensator er hver valgt paa 50 pF, der tillader, at Oscillatoren kan svinge helt ned paa 10 m. To smaa Metalstykker, hver med en blank Lampebøsning i, er loddet til de to smaa Flige i Styrekondensatoren, og i

*Af K. A. HAUGE MADSEN.
Medl. Nr. 1715

*Sæsonens nye strøm-
besparende U-Rør finder
Anvendelse i denne
Maanedes Konstruktion,
der er en Super, som
man ikke skal vige til-
bage for at bygge, selvom
det maaskee er den første.*

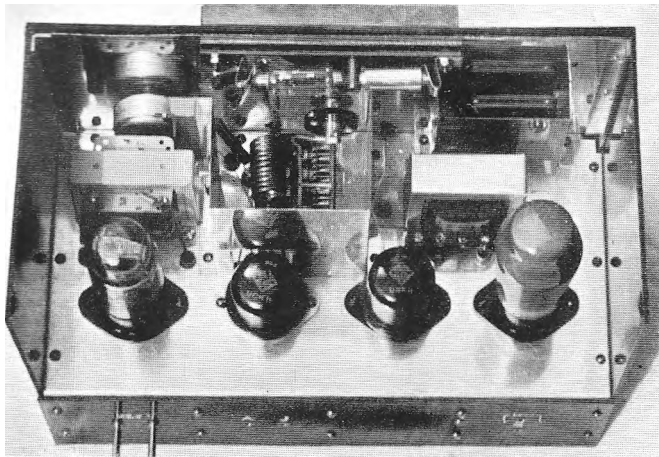
»Split Stator 3« har et rigtigt amatørmæssigt Udseende.
Foroven ses Rammen med Skalabelysning.

disse Bøsninger kan man saa sætte den Spole, man ønsker. Selve Kondensatoren er spændt paa en Metalvinkel paa Chassiset. Akselen paa Styrekondensatoren er kun 5 mm, men ved at sætte et Stk. 5 mm Flex paa først passer den udmærket i Koblingsledet.

Mellemfrekvenstransformatoren bestaar af to Stk. Prah 110 kHz Bølgfælder af den opretstaaende Fabrikationstype, og de er fastspændt med de samme Skruer som UBF11 Lampesoklen. Den indbyrdes Afstand, der giver Koblingen, kan passende være paa 45 mm; tættere sammen giver daarligere Selektivitet og længere fra hinanden smallere Baand og daarlig Tone (de høje Toner mangler). Dette kan man variere efter Behag, da Bølgfælderne kan skubbes nogle Millimeter paa det lille Spændestykke, der holder Spolerøret.

Der kobles direkte til Styregitteret paa UBF11, og i Stedet for 2. MF-Transformator er blot anvendt en Modstand paa 50000 Ohm. Dette skulde egentlig forringe Selektiviteten, men da Mellemfrekvensen er paa 110 kHz, giver det tilstrækkelig Selektivitet, og Styrken er ogsaa upaaklagelig (ved en højere Mel-

*) Aarhus Værktøjsmagasin, Radioafdelingen.

Bemærk den lille 2X20 cm Kondensator og Spolens Montering paa samme.

lemfrekvens end 110 kHz, f. Eks. 447 kHz, er det sikkert nødvendigt ogsaa her at anvende en Mellemfrekvenstransformator for at opnaa samme Styrke og Selektivitet).

Fra Pladen fører to smaa Kondensatorer til henholdsvis Fadingdiode og Demodulatordiode. Fadingdioden faar tilført svag negativ Spænding fra Gitterspændingskomplekset, delt op af Modstandene R_8 og R_{10} og udgør ca. - 1,5 Volt. Dette er gjort, for at svage Stationer ikke skal blive dæmpet af Fadingautomatikken, men kommer Signalstyrken op over de 1,5 Volt, saa begynder Automatikken at virke, som det ses paa baade Blandingsrør og MF-Rør. Da LF-Spændingen er rigelig, er den opdelt over R_{12} og R_{13} , og sammen med den lille Blok C_{18} opnaas der samtidig en Afkobling for HF.

Potentiometeret R_{17} regulerer Udstyringen af LF-Forstærkeren, og C_{16} varierer Tonen i Forbindelse med R_{18} . Der er anbragt Skærm mellem denne Kondensator og Udgangstransformatoren for at hindre LF-Kobling; ligeledes er der anvendt skærmet Flex til Gitteret. Spændingen til Triodedelen i UCL11 afkobles af R_{14} og C_{14} . Fra Pladen er en lille Blok C_{15} ført til Chassis for at fjerne den sidste Rest af HF. Der kobles normalt til Rørets Tetrodedel med C_{21} og R_{22} . Gitterspændingen tages over Modstandene R_{20} og R_{21} og afkobles med C_{22} . Punktet mellem Modstandene giver ca. - 2,5 Volt, og denne Spænding afkobles og føres til Fadingdiode og LF-Triode. Det er en kraftig Filtrering, der her er foretaget, men den er nødvendig, da alle Katoder er ført til Chassis for at undgaa, at Metalkolberne paa Førrørene skal kunne give nogen Art af Kobling, da disse jo ikke kan siges at være helt fri for HF, hvis der anvendes Katodefaldmodstande.

Som Udgangstransformator er anvendt en Peerless Standard Universaltransformator, da denne har mange Muligheder for Tilslutning af forskellige Im-

Stykliste

- R 1 - 1 M-Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 2 - 0,1 M-Ohms Potentiometer.
- R 3 - 10000 Ohm 1 Watt.
- R 4 - 1 0 0 Ohm 1 Watt.
- R 5 - 10000 Ohm 1 Watt.
- R 6 - 0,1 M-Ohms Pot. m. Afbr.
- R 7 - 20000 Ohm 1 Watt.
- R 8 - 2 M-Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 9 - 2 M Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 10 - 1 M-Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 11 - 50000 Ohm 1 Watt.
- R 12 - 0,2 M-Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 13 - 0,5 M-Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 14 - 80000 Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 15 - 80000 Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 16 - 5000 Ohm 5 Watt.
- R 17 - 0,5 M-Ohms Pot. m. Afbr.
- R 18 - 0,5 M-Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 19 - 20000 Ohm 1 Watt.
- R 20 - 30 Ohm 4 Watt.
- R 21 - 100 Ohm 4 Watt.
- R 22 - 0,5 M-Ohm $\frac{1}{2}$ Watt.
- R 23 - 100 Ohm 1 Watt.
- R 24 - 150 Ohm 4 Watt.

- C 1 - 150 pF. keramisk el. GI.
- C 2 - 5000 pF. 2000 V. Papir.
- C 3 - 1 0 0 pF. Keramisk el. GI.
- C 4 - 20000 pF. Induktionsfri.
- C 5 - 5 0 pF. Keramisk.
- C 6 - 5 0 pF. Keramisk.
- C 7 - 0,1 MF. Papir.
- C 8 - 0,1 MF. Papir.
- C 9 - 20000 pF. Induktionsfri.
- C 10 - 2v20 pF. Torotor Styrekond.
- C 11 - 25 pF. Keramisk eller GI.
- C 12 - 175 pF. Keramisk el. GI.
- C 13 - 25 MF/25 Volt Elektrolyt.
- C 14 - 0,25 MF. Papir.
- C 15 - 300 pF. Keramisk el. GI.
- C 16 - 525 pF. Torotor Koblingsk.
- C 17 - 5000 pF. Papir.
- C 18 - 100 pF. Papir.
- C 19 - 0,1 MF. Papir.
- C 20 - 0,1 MF. Papir.
- C 21 - 10000 pF. Papir.
- C 22 - 100 MF/12 V. Elektrolyt.
- C 23 - 5000 pF. Papir. 2000 V.
- C 24 - 32 MF/350 V. Elektrolyt.
- C 25 - 16 MF/350 V. Elektrolyt.
- C 26 - 5000 pF. 2000 V. Glimmer.

- DR 1 - Prahns Sender Drossel.
- DR 2 - Lübcke 300 Ohm K.
- Tr. - Udgangstransformator 4500 Ohm.
- S. - Sikring 300 mA.
- T. - Trimmerkonds. 5-40 pF.
- BF. - Prahns Bølgefælde f. 110 kHz. Fab. Type.

Rør: UCH11, UBF11, UCL11 og UY 11. Telefunken eller tilsvarende i Philips el. Tungstram.

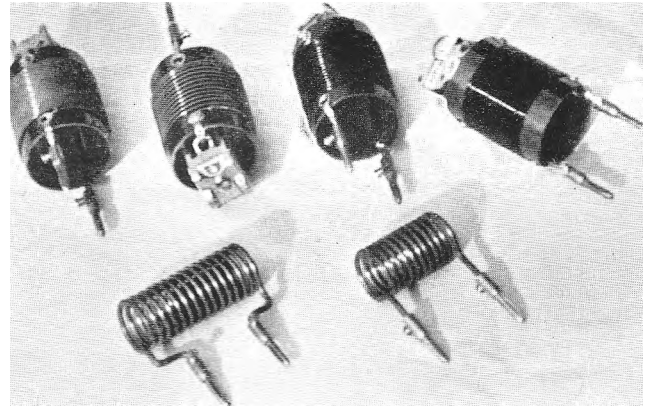
pedanser, og den kan shuntes med Modstanden R_{16} saa der gennem C_{19} og C_{20} kan tilsluttes Telefon eller Højtaler, ogsaa den lydløse Krystalhøjtaler. Naar Klemmerne 1 og 4 benyttes, kan paa Sekundærsiden tilsluttes almindelige 5 Ohms Højtalere. For at give Udgangstransformatoren en Art Afskærmning

forbindes Sekundæren til Chassis gennem C_{23} . I Tetrodens Skærmgitter ligger Modstanden R_{23} som Stopmodstand for Parasitsvingninger.

Ensretterdelen med Filter er ganske normal og giver absolut rolig Anodespænding. Hvis Modtageren giver Brummetone, kan man godt gaa ud fra, at det skyldes Induktion fra Glødetraaden og Glødestrømsledningerne. Disse bør derfor laves af isoleret Monteringstraad (paa Grund af U-Rørenes høje Spænding) og i afskærmet Flex, hvor Skærmen forbindes til Chassis. For at undgaa for stærkt Startstrømsstød, der kan ødelægge Skalalamper og Rør, er der lagt en Osram Urdox Modstand (U1230-4) i Serie med hele Kredsløbet, der jo, som det ses af Diagrammet, er uden andre Modstande, da Skalalamperne overtager den resterende Spænding.

Det anbefales som sædvanlig at lægge alle Afkoblinger og Stelforbindelser til samme Punkt. Der kan tillades eet Punkt for alle HF-Strømme og eet for Lavfrekvens. Det anbefales ogsaa at samle alle de positive Spændinger paa eet Punkt.

Spoleenheden L og Trimmeren T kan man som nævnt variere til det Omraade, man ønsker. Paa Illustrationen ses nogle forskellige Udførelser for 10, 16, 20, 25, 30 og 50 m. De Spoler, der har Trimmer, kan varieres over 2 eller 3 Baand, saa man har hele Kortbølgeomraadet at „rode“ i. Spolerøret er 30 mm i Diameter og 40 mm langt med to Loddeøskener i hver Ende. To Stykker stiv Traad loddes hertil og udgør „Ben“. Paa disse skrues der Anodebananstik uden Isolation og lidt klemte, saa de let gaar ned i Bøsningerne. Der kan varieres med fra 12 til 40 Vindinger og med Traad fra 1 mm til 0,5 mm. Det er jo

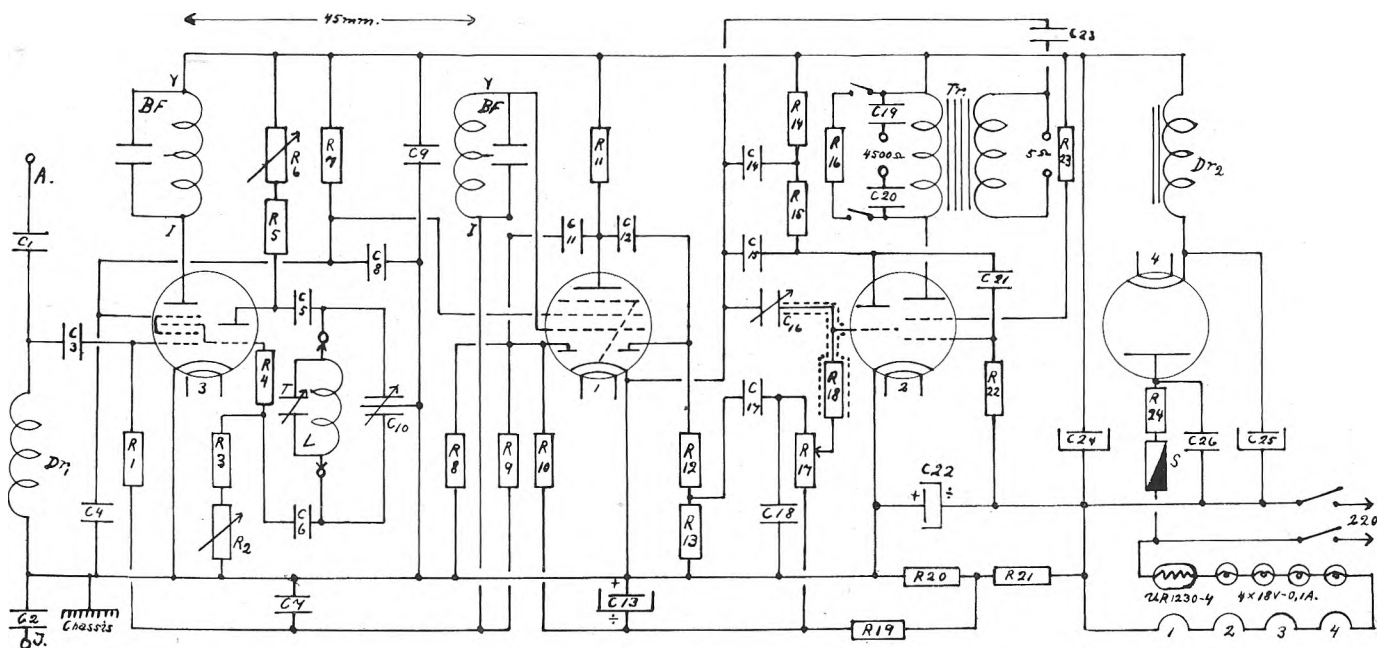

Paa dette Fotografi ser man tydeligt, hvorledes Anodebananstikkene er fastgjort.

let at vikle sig en Spole til eet bestemt Omraade. Da der kun skal een Spole til og uden Udtag, maa det vel være det letteste af det lette.

Mellemfrekvensen justeres blot ved at indstille paa Skalaen, til der er Liv i Modtageren, og saa dreje Jernkernerne, til der er størst Styrke. Det er ogsaa en Fordel, at Mellemfrekvensen er saa lav; det bevirker, at man indenfor samme Skaladækning kan høre baade den høje og lave Blandingsbølge. Den ene kan jo til Tider være forstyrret af Telegrafi, eller Radiofoni, om man vil.

Til Slut skal nævnes, at Forpladen bestaar af 3 Plader. 1 Blikplade og 1 Etronitplade, der begge spændes paa Chassiset, samt 1 tynd Forplade, der kun spændes under Komponenternes Møtrikker. Herved skjules alle Skrues paa Forsiden, og samtidig er den berøringssikker. Chassiset er forsynet med Endestykker, saa man hurtigt kan vende det paa Hovedet og foretage en „Operation“.

Ensidig RETNINGSPEJLING

(Det teoretiske Grundlag:)

Af S. H. HASSELBALCH, OZ7T

Naar man med en Pejlemodtager skal bestemme Retningen til en Sendestation, drejes som bekendt Pejlerammen, indtil Signalet høres med mindst mulig Lydstyrke. En Linie vinkelret gennem Rammens Plan gaar da gennem Stationen og kan benyttes som den ene Halvdel af en Krydspejling. En saadan Pejling giver ingen som helst Oplysning om, i hvilken Retning langs den fundne Linie Sendestationen skal findes. Med faa og simple Midler er det imidlertid muligt at skaffe sig denne Oplysning. Det kaldes „at sense“, og Metoderne hertil har i mange Aar været kendt og anvendt, navnlig ved Pejlinger indenfor Luft- og Skibsfart. I Grunden er det lidt flovt, at vi Amatører i denne Henseende har været saa langt bagude. Paa Rævejagt har dog den, der umiddelbart efter en Pejling véd, i hvilken Retning man skal bevæge sig for at nærme sig Ræven, de bedste Kort paa Haanden.

For at forstaa, hvorledes en Sidebestemmelse eller „Sensing“ overhovedet er mulig, er det nødvendigt at gaa lidt ind paa Spørgsmaalet om, hvad en Radiobølge egentlig er for noget. Vi Kortbølgeamatører arbejder med stor Færdighed med Radiobølger saa godt som daglig, men hvem kan mon uden Tøven fortælle, hvad en Radiobølge er? Vi véd fortræffeligt, hvordan den skal modtages og udsendes, for det er dette, vi beskæftiger os med i vort Arbejde. Om selve Radiobølgen ved man i Almindelighed ikke meget udover, at den karakteriseres ved Frekvensen eller Bølgelængden, at den udbreder sig med en Hastighed, der er den samme som Lysets, nemlig 300,000 km/Sek. At den har en Retning, ved vi bl. a. fra Rævejagt. Endelig er der een Ting, vi alle ved om Radiobølgen: den er i Stand til at frembringe Strømme i en Modtageantenne.

En Radiobølge er en elektromagnetisk Straaling, hvis Frekvens ligger mellem ca. 50000 Hz og 2000 MHz. Disse Grænser maa naturligvis ikke tages for bogstaveligt, men de her anførte Grænser er dem, indenfor hvilke den praktiske Anvendelse af Radiobølgen som Kommunikationsmiddel ligger.

Lad os nu tænke os, at vi staar paa en flad Mark i nogen Afstand fra en Sendestation, og at en Radio-

bølge fra denne passerer henover vort Hoved. Hvad foregaar der da egentlig i Rummet omkring os paa Grund af Radiobølgen?

Radiobølgen kaldtes en *elektromagnetisk* Straaling. Grunden hertil er den, at den frembringer saavel et *elektrisk* som et *magnetisk* Felt i det Rum, den passerer. Begge Felter er *Vekselfelter*, idet de skifter Styrke og Retning med Radiobølgens Frekvens.

Et elektrisk Vekselfelt er det ikke vanskeligt at forestille sig. Mellem Pladerne i en Senders Afstemningskondensator har man et elektrisk Vekselfelt, hvis Virkninger de fleste Kortbølgeamatører er helt fortrolige med. Et Øjeblik er den ene Plade positiv i Forhold til den anden, og det næste Øjeblik er Polariteten omvendt. Feltets *Retning* er i den Linie, der gaar vinkelret paa Pladerne, hvilket f. Eks. ses i det Øjeblik, Feltstyrken bliver saa stor, at der slaar en Gnist over. Den følger da Feltets Retning, vinkelret paa Pladerne. — Feltets *Frekvens* er den samme som Svingningernes Frekvens. Variationen i Feltstyrken kan illustreres ved en Sinuskurve.

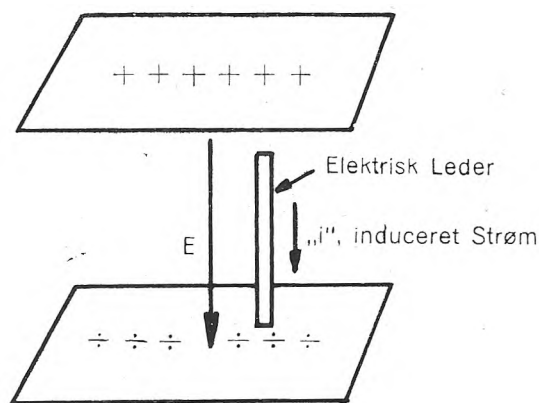

Fig. 1

Lad os nu videre tænke os, at vi kunde anbringe en lille, ladet Partikel, f. Eks. en Elektron, der jo er negativt ladet, ind imellem Kondensatorpladerne, hvad vilde der da ske med den? I det Øjeblik, den ene Plade var positivt ladet i Forhold til den anden, vilde Elektronen blive tiltrukket af den positive Plade

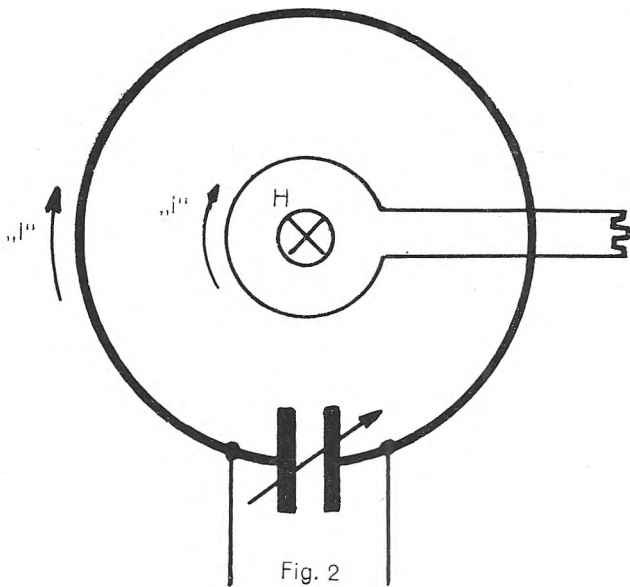

Fig. 2

og frastødt af den negative, og som Følge heraf vilde den sætte sig i Bevægelse i Feltets Retning hen imod den positive Plade. I næste Øjeblik vilde Pladerne have omvendt Polaritet, og Elektronen vilde bevæge sig i modsat Retning. Elektronen vilde altsaa svinge frem og tilbage mellem Pladerne med samme Frekvens som de højfrekvente Strømmes.

Vi fortsætter nu Tankeeksperimentet og indsætter et lille Stykke Koppertraad mellem Kondensatorpladerne, vinkelret paa disse. I denne Koppertraad vilde nu alle de frie Elektroner, der jo findes i alle elektriske Ledere, bevæge sig frem og tilbage og tilsammen danne en *højfrekvent Vekselstrøm*.

Vi har altsaa set, at et elektrisk Vekselfelt under visse Omstændigheder er i Stand til at frembringe Vekselstrømme i en Leder, nemlig naar Lederen er parallel med Feltets Retning.

I Fig. 1 er de to Kondensatorplader tegnet i det Øjeblik, da den øverste Plade er positiv i Forhold til den nederste. Det elektriske Feltets Retning gaar vedtægtsmæssigt i Retning fra positiv til negativ Plade, og Feltet kan derfor illustreres ved den med „E” mærkede Pil. En Elektron i den lille Koppertraad mellem Pladerne vil blive tiltrukket af den positive Plade og derfor bevæge sig fra neden af og opefter; den hertil svarende Strømretning af den i Lederen frembragte Strøm er *fra oven nedefter*, altsaa i *samme* Retning som det elektriske Felt, der har frembragt den, (Strømretningen i en Leder er modsat Elektronernes Retning, da disse er negativt ladede).

Vi vender os nu til det *magnetiske* Vekselfelt. Ogsaa dette er Kortbølgeamatører ret fortrolige med. Tænk blot paa Rummet indeni en Senders Afstemningsspole. I Fig. 2 er en saadan tegnet, for Simpelt dog kun med een enkelt Vinding. Det

magnetiske Feltets Retning er parallelt med Spolens Akse. I det Øjeblik, Spolen gennemløbes af en Strøm, der har den ved „I” viste Retning, dannes Nordpolen for det magnetiske Felt i Retningen ind mod Papirets Plan, Sydpolen ud fra Papirets Plan.

I næste Øjeblik, naar Strømmen skifter Retning, skifter ogsaa det magnetiske Felt sin Retning. *Højrehaandsreglen* er en Huskeregel for Bestemmelse af det magnetiske Feltets Retning: Hold højre Haand med Fingrene i Strømmens Retning og Haandfladen vendt mod Spolens Akse, og Nordpolen dannes til den Side, hvortil Tommelfingeren vender. — Retningen for det magnetiske Felt er vedtægtsmæssigt fra Syd- til Nordpol.

At et magnetisk Vekselfelt kan frembringe Strømme i en Leder, ved alle Kortbølgeamatører: der skal blot anbringes en Koblingsspole, hvis Akse er parallel med Feltet, og der vil blive induceret Strømme i den. En saadan Koblingsspole er vist paa Fig. 2. Der vil blive induceret en Strøm, hvis Retning er antydnet ved den lille Pil ved „i”. Naar et Magnetfelt inducerer en Strøm i en lukket Leder, kan den øjeblikkelige Strømretning bestemmes ved følgende Huskeregel (Skrureglen): Idet en Skruer skrues i samme Retning som det magnetiske Felt ind igennem den lukkede Leder, vil den inducerede Strøm følge Skruens Drejning.

Alt det foregaaende kan maaske synes lidt fjernt fra det foreliggende Emne, men for det første er det grundlæggende Definitioner, hvis Anvendelse ikke

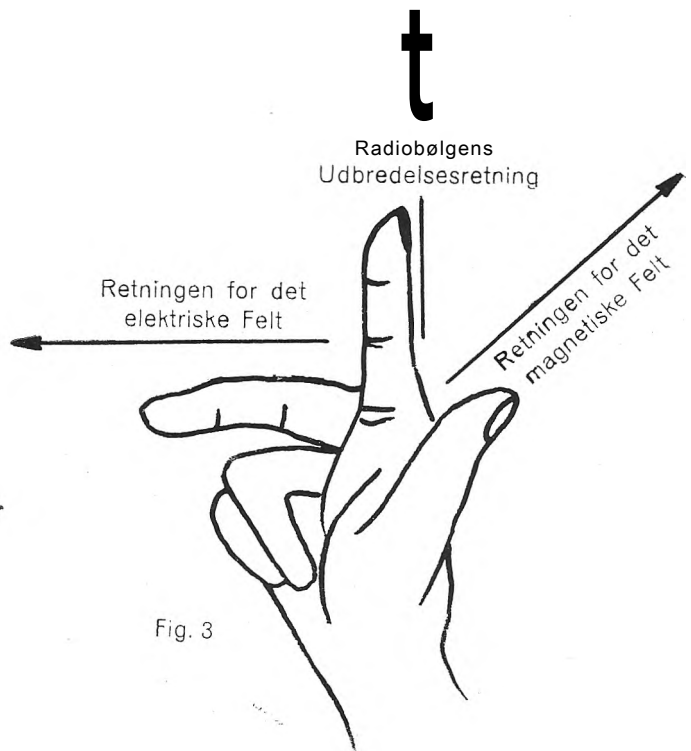

Fig. 3

blot gælder Spørgsmaalet om eensidig Retningspejling, men talrige andre Problemer indenfor Svagstrømsteknikken. For det andet er Forstaaelsen af det foregaaende nødvendig for den, der vil forstaa Princippet for Pejling i Almindelighed og Sensning i Særdeleshed.

Vi vender os nu til Radiobølgen paa Marken. Radiobølgen frembringer som nævnt i Begyndelsen saavel et elektrisk som et magnetisk Vekselfelt, og vi skal nu se paa den indbyrdes Relation mellem: 1) Radiobølgens Udbredelsesretning, 2) Retningen for det elektriske Felt og 3) Retningen for det magnetiske Felt.

Lad os altsaa igen tænke os, at vi staar paa en flad Mark i nogen Afstand fra Sendestationen med Ansigtet vendt mod denne. I denne Stilling er Radiobølgens Udbredelsesretning ind imod Iagttageren. Retningen for det elektriske Felt er lodret og Retningen for det magnetiske Felt vandret og vinkelret paa Udbredelsesretningen og paa det elektriske Felt. De to Vekselfelter har samme Fase, hvilket vil sige, at de i Styrke nøjagtigt følger hinanden saaledes, at naar det ene Felt har sin Maksimalværdi, har ogsaa det andet sin Maksimalværdi. Angaaende Retningerne gælder følgende: I det Øjeblik det elektriske Felts Retning er fra oven nedefter, gaar det magnetiske Felts Retning fra venstre til højre; naar en Brøkdæl af et Sekund senere det elektriske Felts Retning er fra neden opfeft, gaar det magnetiske Felts Retning fra højre til venstre. Det er denne indbyrdes Sammenhæng mellem Felternes Retninger, der er det grundlæggende for Sensningen. Her kan det muligvis

være paa sin Plads at anføre endnu en Huskeregel: Hold højre Haands Tommel-, Pege- og Langfinger saa vidt muligt vinkelret paa hinanden; naar Pegefingern holdes i Radiobølgens Udbredelsesretning og Langfingeren i det elektriske Felts Retning, vil Retningen for det magnetiske Felt være langs med Tommelfingerens. Se Fig. 3.

Vi vil nu pejle vor Radiobølge. En Pejlemottagers Rammeantenne skal være konstrueret saaledes, at der i Rammen kun induceres Strømme, hidrørende fra det magnetiske Felt. Naar man indstiller Rammen til Pejleminimum, sørger man for, at heller ikke det magnetiske Felt inducerer Strømme. Dette er Tilfældet, naar Rammens Plan stilles parallelt med det magnetiske Felt. Det magnetiske Felt gaar efter det foregaaende vinkelret paa Udbredelsesretningen, og Resultatet bliver derfor det, vi alle kender, at Rammens Plan i Pejleminimum staar vinkelret paa Retningen til Sendestationen.

Naar vi nu vil sense, drejer vi Rammen 90 Grader enten til den ene eller til den anden Side, hvorefter Signalet kommer ind med størst mulig Lydstyrke. Yderligere supplerer vi Rammeantennen med en lodret Stavantenne, der paa en passende Maade kobles ind paa Gitteret af Indgangsrøret i Modtageren. Se Fig. 4 (a og b). I „a” er Rammen drejet 90 Grader til den ene Side ud fra Pejleminimum og i „b” 90 Grader til den anden Side. Vi vil nu vise, at Signalet styrken bliver forskellig i de to Stillinger, og at vi herigennem faar et Middel til Sensning.

Radiobølgens Retning er fra venstre til højre, og vi vil se paa de i Antennesystemet inducerede Strømme

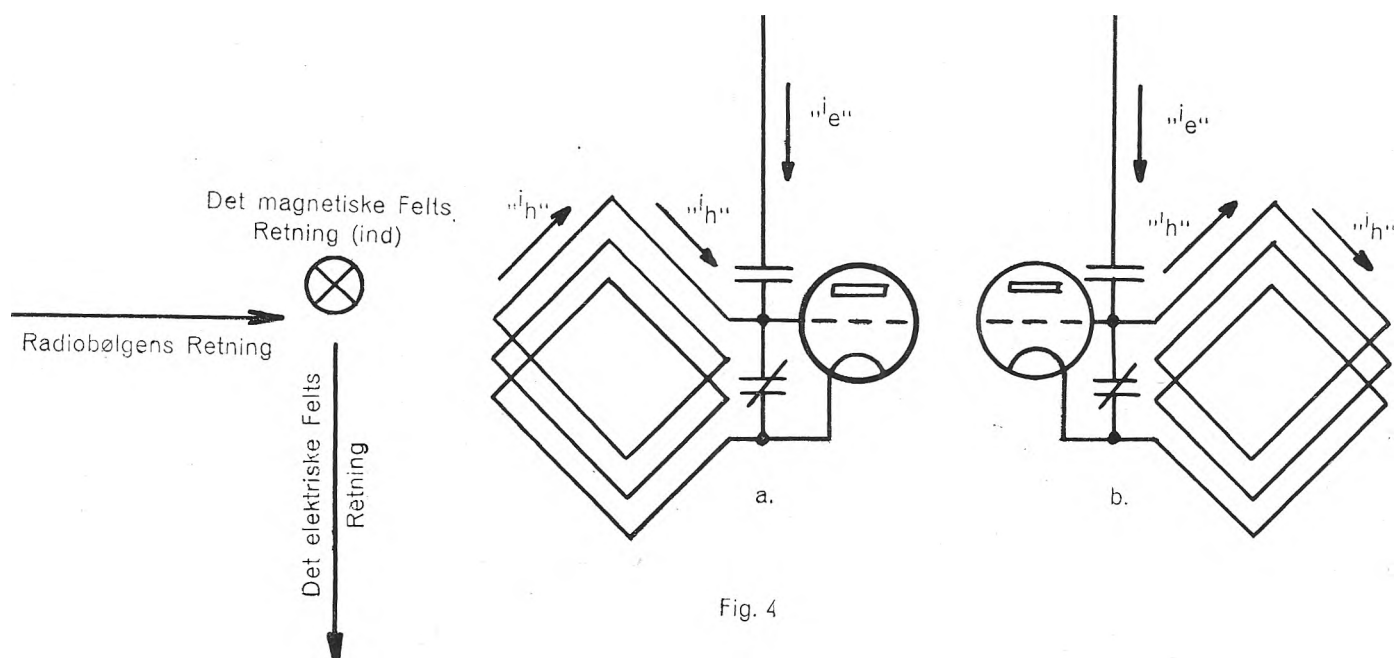

Fig. 4

BAAND-RAPPORTER

Ved PAUL HEINEMANN, OZ4H

Blandt Amatører paa 40 Meter

For en Periode siden var det, bortset fra 20 Meter-Baandet, hvor der af og til kunde høres nogen DX, uhyre sjældent at træffe paa Amatør-Trafik paa de andre Amatørbaand.

Ikke mindst de ændrede europæiske Forhold bidrog til, at forskellige europæiske Prefixer forsvandt fra Baandene — nogle af dem ihvertfald for en Tid, og hvad angaar DX-Prefixerne er det jo ikke noget, man almindeligvis hører, hverken paa 40 eller 80 Meter.

Imidlertid har Forholdene paa 40 Meter ændret sig siden Sommeren, og Dag efter Dag har man kunnet konstatere flere og flere Stationer dukke op og deltage i det Amateursamkvem, der for os svinger mellem at være et Minde fra en gylden Tid og et lysende Fata Morgana, som vi saa inderligt ønsker maa blive en snarlig Virkelighed.

Paa en almindelig Detektoropstilling er der saaledes i de sidste 14 Dage af Oktober Maaned hørt op til 13 forskellige europæiske Prefixer, nemlig: OK,

i det Øjeblik, da Retningen for det elektriske Felt er fra oven nedefter og følgelig Retningen for det magnetiske Felt ind imod Papiret, antydtes ved en Cirkel med et Kryds i_h . Den Strøm i Rammeantennen, som det magnetiske Felt inducerer, kalder vi i_h , og den vil i de to Tilfælde have de ved Pilene viste Retninger (Skruereglen). I Stavantennen inducerer det elektriske Felt i begge Tilfælde en Strøm, i_e , der følger det elektriske Felts Retning, altsaa fra oven nedefter.

Man ser nu tydeligt, at i „a” vil de to Strømme i_h og i_e gaa mod hinanden, mens de i „b” gaar med hinanden. Vi vil altsaa i Tilfældet „b” faa større Signalstyrke end i „a”. Princippet for Sensningen er altsaa det, at man med Hjælpeantenne sammenligner Lydstyrken i de to Maksimumsstillinger og bestemmer den Stilling, hvor man f. Eks. har den mindste Lydstyrke. Signalet kommer da altid ind fra en bestemt Side af Rammen. For at bestemme denne Side, anføres her en Regel, hvis Gyldighed man kan overbevise sig om ved Betragtning af Fig. 4:

Indstil Rammen i den *svageste* Maksimumsstilling

ON, D, ES, U, HA, HB, SV, CT, TF, TA, YU og I, samt følgende DX-Prefix: LU, PY, U9 og J.

Følgende Trafik er noteret:

6/10-40 Kl. 19,45 DST ES2F med Fone 5-8-8.
„ 23,30 „ PY1KJ med CW 5-5-9.
13/10-40 „ 20,30 „ J8CD i QSO med U9MR rst 569
(Højttaler).
15/10-40 „ 18,40 „ U9MR i QSO med YL2BN.
„ 18,52 „ UK6SU call. cq.
18/10-40 „ 20,45 „ CT1L call. cq. rst 587 rifl.
20/10-40 „ 19,50 „ OK3TW de SV1XA 558.
„ 20,06 „ U9MO call. cq. 459.
„ 20,22 „ ES4G Fone 588 paa 7026 kHz.
22/10-40 „ 18,21 „ I1CC 468 klick.
30/10-40 „ 21,00 „ ON3FZ 578.

Idet man nikker genkendende til et Par af disse Prefixer, kan man ikke undgaa at faa Tanken, at det trods alt ikke vil vare længe, inden ogsaa OZ-Prefixet maa lyde i Æteren.
OZ2NU.

og betragt Rammen fra en saadan Side, at Rammens Viklingsretning, regnet fra Katode mod Gitter, følger Omdrejningsretningen for Viserne af et Ur. Signalet kommer da ind fra *venstre* Side af Rammen.

Den tydeligste Sensning vil man aabenbart opnaa, naar de to Strømme og i_e er lige store. En nødvendig Forudsætning for, at de uden videre kan adderes, resp. subtraheres, er, at de har *samme* Fase. Dette er ikke altid Tilfældet, selv om de Felter, der frembringer Strømmene, altid er i Fase. Hvorledes dette i Praxis kan opnaas, vil fremgaa af en senere Artikel.

Det staar mig ganske klart, at denne Artikel langt fra vil tilfredsstille alle Læsere, idet den i Hovedsagen kun behandler Emnet fra den teoretiske Side. Der er imidlertid lang Tid til næste Rævejagt, og Tiden er iøvrigt velegnet til at vise andre Sider end den praktiske sin Interesse. I en følgende Artikel skal bringes en Konstruktionsbeskrivelse af en Pejlemotager med Sensning, den, der blev brugt ved Rævejagten paa Fyn paa Generalforsamlingsdagen.

Behandling af

LITZETRAAD

Skal vi bruge en Spole med stor Godhed, men tilige af smaa Dimensioner, vikler vi den af Litzetraad. Men for at faa den rigtige Virkning er det nødvendigt, at Litzen behandles paa den rigtige Maade. De mest almindelige Litzedimensioner er 3 X 0,07, 3 X 0,1 samt 20 X 0,05. Traadene 0,07 samt 0,1 kan godt med Forsigtighed renses med fint Smergelpapir, sammensnos og fortinnes, men denne Fremgangsmaade kan ikke anvendes overfor 20 X 0,05.

Tag et lille Bæger, Metal eller Glas, 15—20 mm i Diameter og 30—40 mm dybt, og fyld det med Sprit. Antænd Spritten og før Enden af Litzen ind i Flammen. Saa snart man lige ser Traadene gløde, stikker man med en rask Bevægelse Traadenden ned i Spritten og tager den derpaa lige saa hurtigt op og ud af Flammen. Lad saa Traaden løbe forsigtigt mellem to Fingerender. Nu er saavel Omspinding som Lak fjernet, og Kobberet staar rent tilbage. Dog vil jeg tilraade, inden man begynder at afbrænde de færdige Spoler, at tage et Stykke Traad og saa øve sig derpaa, indtil man har faaet den nødvendige Færdighed. Det er nemlig ikke saa let, som det lyder og ser ud til. Traaden maa endelig ikke gløde for længe, idet den saa smelter.

Naar Isolationen er fjernet, skal Traadene fortinnes. Det gøres lettest og bedst ved at dyppe dem i Sprit, hvori der er opløst lidt pulveriseret Harpiks, og saa føre dem hen over en fortinnet Loddekolbe. Brug *ikke* Loddefedt, selvom der staar nok saa mange Gange paa Daasen, at det er syrefrit. Jeg har set Masser af Spoler, hvor der ganske givet var anvendt Loddefedt. I Løbet af et Par Aar var Kobberet for-tæret, og nogle irgrønne Rester tilbage. Harpiksopløsningen er syrefri og lægger tillige et beskyttende Lag over den Del af Litzetraaden, som ikke er med i Lodningen. Sørg endelig for ved Afisoleringen og Fortinningen at faa alle Traadene med, da Spolens Godhed ellers forringes stærkt.

T. R.

FOR 10 AAR SIDEN

(November 1930)

„OZ“, 2. Aargang, Nr. 8: OZ1K i Ringkøbing beskriver sin Station. Det er en Hartley med 1050 Volt Pladespænding!—Ing. cand. polyt. Fr. Heegaard holder Foredrag om Fjernsyn for E. D. R.s Medlemmer d. 19. November paa Polyteknisk Lærestalt. — OZ7F skriver en længere Artikel om „E. D. R. og

Provinsmedlemmerne“ — et Emne, der var lidt af et Problem i E. D. R.s første Aar.

E. D. R. paabegynder i denne Maaned Forsøgsudsendelser over de 4 kendte Telefonisendere OZ7T, OZ1D, OZ7Y og OZ7F. Hvis Resultaterne bliver tilfredsstillende, vil E. D. R. fremtidig ad den Vej udsende Foreningsmeddelelser, Referat af Foredrag m. m. af Hensyn til Provinsmedlemmerne. Udsendelserne foregaar paa 80 m Baandet for at faa undersøgt, om dette kan anvendes til at genoprette Kontakten mellem de danske Amatører, som blev afbrudt for et halvt Aar siden, da 40 m Baandet blev ubrugeligt. (Dette blev Indledningen til OZ-Amatørernes senere saa almindelige Anvendelse af 80 m Baandet, hvorved det atter lykkedes dem at faa indenlandsk QSO og overvinde de Vanskeligheder, som den solpletfattige Periode havde skabt).

Afstemningen om Nyordningen gav til Resultat, at 32 Medlemmer stemte for at forny Kontrakten med Radiopressens Forlag, mens 5 stemte imod. Bestyrelsen fik derfor Kontrakten fornyet, men man fortsatte alligevel med 8 Sider „OZ“. — Ved E. D. R.s sidste Certifikatprøve havde kun to Medlemmer indstillet sig, og de bestod begge — nemlig de senere OZ7BO og OZ2XX. — OZ7WH beskriver en Cykletur, han har haft i Sverige sammen med OZ7TJ. Bl. a. blev „Bedstefar“ (SM6UA) i Goteborg besøgt.

OZ2E kritiserer en CW-QSO, han har hørt mellem to københavnske Amatører. Den var efter Recepten: „Goddag Mand — Økseskaft!“ — OZ1K omtaler en Rejse, han har haft til Czekoslovakiet, hvor han besøgte OK-Amatører. Under Besøg hos OK1AZ kaldte han med et fremmed Kaldesignal sin gamle Ven OZ7EH med CW. 7EH svarede straks og indledede — uden at vide, at 1K var i Czekoslovakiet — med følgende Salut: „Du behøver ikke andet Kaldesignal end det, du har; jeg kender godt dit Trav!“ OZ1K's Morse maa have været ret karakteristisk, naar en saadan Genkendelse var mulig.

En fynsk Avis har omtalt OZ7NG's Resultater og et specielt Modulationssystem, han anvender. Bladet slutter: „Radioens Muligheder synes at være mange — og Herr Nelborg venter sig noget i Retning af Millioner for sit nylig opfundne Modulationsapparat“(!) — „Jeg tager min Hat af“ — skriver OZ7S — „for den ZL-Amatør, der hørte mig QSA3 den 25. September 1930. — Jeg har ikke sendt i Aar!“

OZ7F.

RETTELSE til Lærebogsstoffet i Oktober-Numeret

Side 23, Linie 5 fra oven: 0,20, læs 0,020.

Grundet paa tidligere Skuffelser i Forbindelse med Arrangementer, hvor den udenbys Deltagelse var afgørende for Succes eller ikke Succes, og hvor denne Deltagelse enten helt eller delvis udeblev, samt nogen Utilfredshed med den indførte Kredsinddeling, har medført, at Randers-Amatørerne i nogen Tid har ført en noget isoleret Tilværelse.

Det er derfor prisværdigt, at de dette til Trods, paa Opfordring af Kredslederen i Kreds 8, paatog sig Arrangementet og Gennemførelsen af et nordjydsk Stævne. Betænelighederne blev fejlet til Side, og selv om disse har tittet frem et eller andet Sted i Arrangørernes Sind, saa skal det siges, at man initiativrigt og loyalt gik til Sagen for at skabe og byde mest muligt. Og Resultatet blev godt.

For os, der kom rejsende udefra, var Forberedelserne synlige i den udmærkede Tilrettelægning af Programmet, hvor selv en saa væsentlig Ting som Fremkomst af Lysbilledapparat, men Udeblivelse af de dertil hørende nødvendige Plader, ikke formaaede at bringe nogen Uorden i Programmets Fuldkommenhed. Gæstfrihed, der forøvrigt er et Begreb, der er uløselig knyttet til alt og alle, der har med Kortbølgearbejde at gøre, stod ogsaa sin Prøve og kappedes med den tekniske Side af Dagens Program om at være det, der efterlod det dybeste og mest blivende Indtryk.

Hvorom alting er: det nordjydske Stævne, som vi nedenfor kort skal referere, blev en Sukces. En haardt tiltrængt Foranstaltning i det ellers saa arrangementsfattige Nordjylland. Trods Tidernes Ugunst kan Randers-Kammeraterne fremtidigt roligt give sig i Lag med lignende Opgaver. Gamle Hæmninger er nu brudte, og den 27. Oktober vil staa som Indledningen til en ny Tid i det nordjydske Kortbølgearbejde.

Dagens Forløb

Samtlige Randers-Amatører og lokale Medlemmer af E. D. R. var troppet op paa Banegaarden, da Togene nord- og sydfra skulde ankomme med de tilrejsende Gæster. Nordfra skete Ankomsten planmæssig, og der blev hurtigt skabt Kontakt med de ca. 10 ankomne Aalborgensere. Desuden viste det sig, at der var kommet et Par Medlemmer fra Viborg og Mariager. Efter en længere Ventetid kom Toget sydfra med et lignende Antal Deltagere fra Aarhus og Horsens.

Der var saaledes rundt regnet ca. 30 Deltagere i Rundturen paa Randers Elektricitetsværk, der var Programmets første Punkt. Efter denne interessante Tur skete Indkvarteringen hos de lokale Amatører, der hver gennemsnitlig fik en 3—4 Mand med hjem til de bugnende Borde. Hos nogle af Værterne var det muligt endnu at finde enkelte Spor fra den Tid, hvor Amatørarbejdet foregik uhindret, og med alle sine Former og Arbejdsmuligheder i Behold. Men det er en anden Historie, som Kipling siger.

OW'ernes materielle Indsats var imidlertid det, der prægede denne Middagspause mest, og jeg kan kun sige, at saafremt det var Hverdagskost, der her blev disket op med, saa er Rationeringskort efter min Mening overflødige. Den Side af Programmet var ogsaa Tip-Top. En Tak for det til de Randers OW'er.

Ved 14,30 Tiden samledes derefter Gæster og Værter paa Restaurant „Kilden“, hvor OZ-DR 319, Bank-assistent Berg-Madsen, paa Arrangørernes Vegne bød Stævnedeltagerne Velkommen. Det var længe siden, man havde haft Lejlighed til at se saa mange Medlemmer af E. D. R. samlet i Randers, og han takkede OZ2NU for Initiativet til dette Stævne.

Der fremvistes derefter en Film, der velvilligst var stillet til Disposition af A/S Siemens, København. Man fik her et Indblik i Montringen af dette Firma's afskærmede Antenner, saaledes som disse Antenner kan anvendes som Fællesantenne for større Bygningskomplekser.

Et overdaadigt Kaffebord bidrog til rigtig at ryste Stævnedeltagerne sammen, og hertil bidrog ikke mindst en „för tillfället“ forfattet Sang af den kendte Digter S.K.AA.L. Visen, der havde en noget vemodig Tendens og bar det tidssvarende Navn „Surrogat-Gnister“, rummer i de fire sidste Linier af første Vers hele den nuværende Situation i en Nøddekal:

.... Om min Sender jeg siger med Blusel og Skam,
denne troløse Slange har nu skiftet „Ham“,
den er borttransporteret og statsdeponeret
og brandassureret som dyrebart Kram.

21 flotte Præmier fik et amerikansk Lotteri til at gaa af som varmt Brød, ja, endda saa hurtigt, at de lokale Deltagere ikke naaede at faa aftaget nogle af Numrene, inden Gæsterne havde lagt Beslag paa alle Hundrede. Til Gengæld var det ogsaa Gæsterne, der tog alle Præmierne med hjem. Hm!

Radiotekniker Brandl, Aabyhøj, holdt derefter et interessant og tipsrigt Foredrag om Supere og høstede fortjent Bifald for sin Indsats i Dagens Program.

Nordboerne maatte paa dette Tidspunkt afbryde Samværet, der sikkert fortsattes smaa to Timer til, inden Horsens- og Aarhusfolkene maatte tage Afsked, men om disse sidste Timer vil Bladets Redaktør sikkert gøre mig den Tjeneste at skrive et Par Ord.

(Ved Kaffebordet bragte 3FM Horsens Amatørernes Tak for Indbydelsen og takkede Kammeraterne fra Nordj. Kreds for Idéen med at samle Amatørerne til Stævne i Randers. 2NU Aalborg bragte nordjydske Amatørers Tak for godt Samarbejde og udtalte Haabet om, at Medlemmerne i de forskellige Kredse kom i nærmere Kontakt med hverandre. 3WK Aarhus udtalte Aarhus Amatørernes Tak for Invitationen.

I Løbet af Dagen indløb Telegram fra Hovedbestyrelsen med Hilsener og Ønsker om et godt Stævne.

Efter et fælles Aftensmaaltid sluttede Stævnet med kammeratlig Samvær, Auktion og Besøg paa 3G's Serviceværksted.
DR319 Red.)

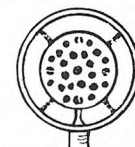
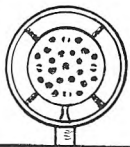
Tilbage for mig staa kun paa samtlige Deltageres Vegne at takke for en god og kammeratlig Dag i Randers og ønske et snarligt Gensyn under en eller anden Form — enten i Randers eller et andet Sted her i Nordjylland.

Ligesaa stærkt, som vi ønsker Gensynet, ønsker vi paa Genhør i Æteren, og jeg vil slutte med de sidste Linier i „Surrogat Gnister“, der siger:

Men vor Vise vi hellere afslutte maa,
og vi haaber, ret hurtigt vi Tiden vil naa,
da vi lytter og tikker og sitter og prikker,
for Gnist sku' vi helst allesammen ha' paa.

Tak, Randers!

En nordfra.

Vær med i Arbejdet!

De Skygger, som Krigen i Europa har kastet ind over vort Land, har ogsaa ramt den danske Radioamatørbevægelse og dennes Institution E. D. R. Mest mærkbar har disse Forhold været i og overfor Senderamatørernes Indsats i Kortbølgearbejdet. Desværre har dette medført en unødvendig Inaktivitet blandt vore Medlemmer Landet over, og hvad der er endnu beklageligere et forholdsvis stort Frafald blandt Medlemmerne.

Er Forholdene saaledes vanskelige, maa de imidlertid have lært os en ganske bestemt Ting, saaledes som vi har lært det indenfor Dagliglivets mange andre Former, at vi Danske maa holde sammen, og omskrevet efter vor Tanke, at vi Radioamatører og Medlemmer af E. D. R. maa holde sammen.

I de forløbne Aar er der gennem E. D. R.s Indsats og Virke skabt saa megen Fordel og gode Vilkaar for Amatørbevægelsen, som der bør holdes Hævd over. Et splittet E. D. R., d. v. s. saa og saa mange af hinanden uafhængige rundt omkring i Landet siddende Enkeltpersoner, vil aldrig være i Stand til at magte denne Vagttjeneste, langt mindre være i Besiddelse af den autoritative og repræsentative Kraft, som Organisationen E. D. R. bør have, og som er nødvendig i den Stund, hvor de internationale Forhold skal reguleres, og hvor Amatørsagens „Væren eller Ikke-Væren“ skal afgøres.

Selvom Tiden derfor først og fremmest har medført, at en Del af vort tekniske Arbejde er blevet frataget os, og selvom mange af os ogsaa som en Følge af Tiden har faaet andre og i Øjeblikket maaske nok saa nødvendige Opgaver at udfylde Fritiden med, maa vi hverken hastigt slaa en Streg over den Tid, der er gaaet, eller stille os ligegyldige overfor den kommende Tid.

Saaledes som E. D. R. var Samlingstegnet i den forløbne Tid og ogsaa bør blive det, naar Forholdene igen er normale, saaledes skal E. D. R. ogsaa være Broen mellem disse to Tidsperioder. *Den skal ogsaa være Nutiden.* Vi, der har været med i det rige sprudlende Liv, der levedes i Amatørbevægelsen, inden Forholdene ændrede sig, maa ogsaa være med til at bære Sagen over den nuværende Situation. Vi har oplevet alt for meget og er for stærkt knyttet til Kortbølgesagen til, at vi til Eksempel tankeløst lader Kontingent-Kvitteringen gaa uindløst retur.

Det gælder blot om at staa sammen i denne Opgave, den er slet ikke saa lille, at den ikke er værd at ofre noget for — *tværtimod.*

Lad os konkludere hele Situationen i dette ene: *Det er saare let at slaa i Stykker, Vanskelighederne melder sig først, naar det ødelagte skal bygges op igen.*

Derfor, Kammerat, vel mødt i det fortsatte Arbejde for E. D. R.
OZ2NU.

Kortbølgeamatør, har du tænkt over dette?

Det mærkes vist overalt i Landet, at Interessen for E. D. R., siden Inddragelsen af Senderlicenserne, har været i nogen Dalen. Vi har alle syntes, at det at komme til at sende var det vigtigste og det morsomste. Da denne Leg hørte op, var der mange Medlemmer, der helt undlod at komme til de Møder, der afholdtes i deres Afdelinger, fordi de mente, at nu havde E. D. R. ikke mere noget at byde paa for deres Vedkommende. Det er klart, at det store Frafald til Møderne bevirkede, at mange Afdelingsledere tabte Humøret og til sidst helt undlod at indkalde til Møde. Det er jo heller ikke rart at bestille Lokale et offentligt Sted og saa opleve den Fornedrelse, at der til det store Foreningsmøde kun kom tre-fire Medlemmer.

Det maa i denne Tid være „OZ“ og de lokale Afdelinger, der maa holde sammen paa E. D. R., men saa maa vi bort fra den Tanke, at man kun kan være Kortbølgeamatør, naar man maa sende; det maa være Afdelingens Maal at faa sine Medlemmer interesseret i andre Grene indenfor Kortbølgeradio. Der er nok at interessere sig for, og der er vist ikke mange af os, der kan sige, at vor Kortbølgemodtager er helt, som vi kunde ønske os den. Hvem af os kunde ikke lide at være Indehaver af en *rigtig* Frekvensmaaler? Vort Morsekundskab skulde vi ogsaa se at udbedre og holde vedlige. Dette er kun nogle af de Ting, som Afdelingen bør se at vække Medlemmernes Interesse for. Er først Arbejdet kommet i Gang, skal det nok holde Medlemmernes Interesse fangen. Paa Medlemsmøder skal de enkelte Medlemmer ikke være bange for at fortælle om deres Arbejde og Resultater. Herved faar atter andre Medlemmer Lyst og Interesse for at eksperimentere med de samme Ting og opnaar maaske afvigende Resultater, som paa næste Møde kan blive Genstand for nærmere Drøftelse.

Det kan maaske mange Steder knibe med at faa rigtig Gang i Afdelingen til at begynde med, men her vil jeg rette et Par Ord til alle E. D. R.s Medlemmer:

Bliver der indkaldt til Møde i Deres Afdeling, har De absolut moralsk Pligt til at give Møde. Hvis De tænker ved Dem selv: „Aah, der er ikke noget af Interesse for mig paa dette Møde, det gider jeg ikke spille min Tid paa," saa er De direkte med til at nedbryde det store Arbejde, der er foregaaet siden E. D. R.s Stiftelse. Ogsaa De maa være med til at give Deres Bidrag til vor Forening, thi kun herigennem kan den vedblivende bestaa.

Der er vist ikke mange Afdelinger i Dag, der kan taale den Belastning paa Budgettet, som det koster at faa en Foredragsholder til et Møde. Det var derfor glædeligt, om der kunde udveksles Foredrag gennem Landskredslederen. Vi maa haabe, han modtager rigtig mange, og vi maa se at faa disse oplæst ved vore Afdelingsmøder. Desuden foreslaar jeg, der kommer en Fortegnelse over disponible Foredrag i „OZ”.

Til Slut dette til Medlemmerne:

Kom næste Gang, der er Møde i Deres Afdeling, derved gør De E.D.R. til en stor levedygtig Forening. Og til Afdelingslederne: Forfald ikke til Melankoli og Sortsyn, selv om De ikke synes, Resultatet straks svarer til Forventningerne, men tag kun fat igen med godt Mod.

OZ7CN.

RAAD og VINK

I Push-Pull Forstærkere er det som bekendt af stor Vigtighed, at Anodestrømmen i begge Rørene er ens. Det er imidlertid ikke altid Tilfældet, og mange Gange er man jo ogsaa nødsaget til at bruge forhaandenværende Rør, selv om de ikke er nøjagtig ens. Vi viser her et Arrangement, som paa en let og simpel Maade bevirker, at smaa Unøjagtigheder i Rørene kan afhjælpes. Værdierne er angivet for 2 Stk. CL 4 i Push-Pull i alm. Klasse A-Forstærkning. Den viste 50 Ohms Modstand kan være en af de saakaldte „Entbrummer” med Midtpunkt, og Potentiometeret paa 30 Ohm kan være en alm. Glødemodstand, der er ændret til Formaalet. Den nøjagtige Indstilling af denne foretages paa følgende Maade: Forbind et Voltmeter med lille Forbrug tværs over Udgangstransformatoren, fra Plade til Plade. (Brug f. Eks. 5-Volt Omraadet). Hvis Rørenes Pladestømme ikke er nøjagtig ens, vil Voltmeteret give tydeligt Udslag. (Hvis Udslaget er baglæns, saa byt Ledningerne om). Indstil derpaa Potentiometeret, til der

Stærk Inteesse for

LÆREBOGEN

Siden Paabegyndelsen af Lærebogens Udgivelse har der i stadig stigende Tal været rettet Henvendelse til E.D.R. om Køb af løse Numre af „OZ”. Henvendelserne stammer hovedsagelig fra Teknikere, som anfører, at der ikke paa Dansk findes noget tilsvarende Kvalitetsstof af den Art. Vi er naturligvis glade for Henvendelserne og de rosende Vendinger, som Lærebogen omtales i, men „OZ” er et Foreningsblad, og kun Medlemmer af E. D. R. kan erhverve „OZ” og dermed Lærebogen eller andet Stof. Dette har vi naturligvis svaret paa samtlige Henvendelser.

Red.

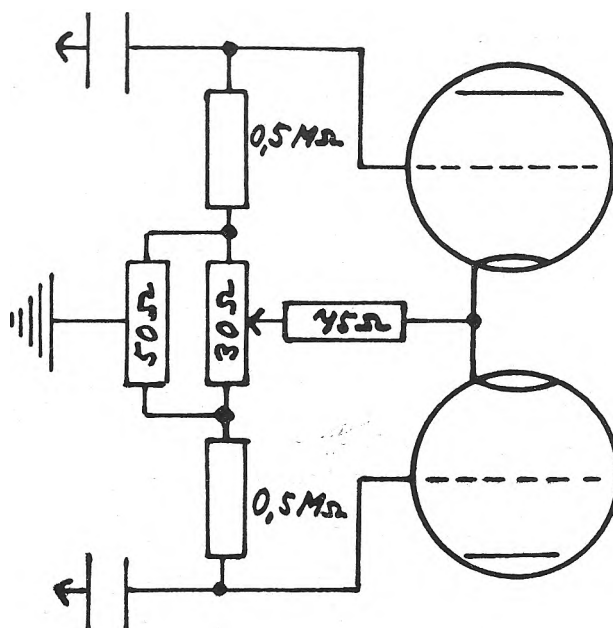
UHF DX REKORDER

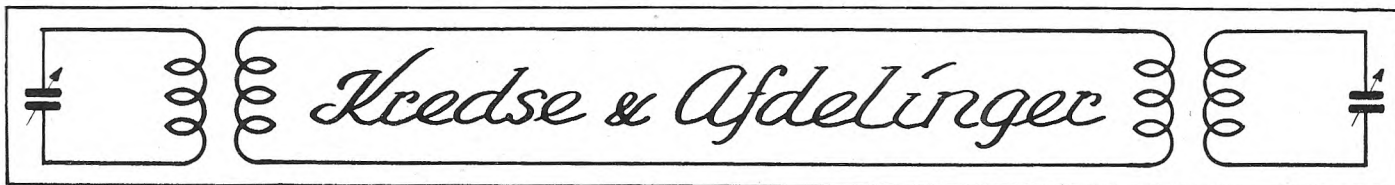
Tovejs Forbindelser

56 MHz: W1EYM — W6DNS, 22. Juli 38, 2500 miles.
112 MHz: W6BJI/6 — W6KIN/6, 4. Juli 40, 225 miles.
224 MHz: W6IOJ/6 — W6LFN/6, 18. Aug. 40, 135 miles.

ikke er nogen Spænding til Stede, og nu er Anodestrømmene lige store. Et Milliampere-meter, der skiftevis indsættes i Pladekredsene, kan selvfølgelig ogsaa bruges til Justeringen.

T. R.

Kreds 1

E. D. R.s københavnske Afdeling:

Klublokaler Fuglevangsvej 14 (Havehuset). Afdelingens Formaal er at afholde Klubaftener, Morskursus og Foredrag. Der er fri Adgang for alle Medlemmer af E. D. R. Klubften afholdes hver Mandag fra Kl. 20, og der er i Vinterhalvaaret Morskursus Onsdag og Fredag fra Kl. 20-22. Alle Oplysninger faas ved* Henvendelse til Formanden, Svend Nielsen, OZ7SN, Østrigsgade 12, St., Telefon Amager 8063 v. Afdelingens Girokonto Nr. er 59755.

Afdelingens Møder i den forløbne Maaned har været godt besøgt af Medlemmerne. Den 14. Oktober havde vi en udmærket og interessant Aften, idet 10 af de mødte Amatører holdt et lille Foredrag hver om, hvorledes de var blevet Kortbølgeamatører, samt fortalte om de vigtigste Oplevelser, de havde haft ved Nøglen. Den 21. Oktober afholdtes der Pakkefest, og saa godt som alle de mødte Amatører havde medbragt een eller flere Pakker, som til sidst fyldte en meget stor Papkasse. OZ7SN og OZ3AP skiftedes til at være Auktionarius, og det lykkedes at faa alle Pakkerne solgt til jævnt pæne Priser, selv om det viste sig, at adskillige af Pakkerne „gik igen“. Der indkom den pæne Sum af 30 Kr., som vil blive anvendt til Indkøb af Brændsel. Den 28. Oktober begyndte OZ2Q en Gennemgang af de til Dato udkomne Sider i „OZ“ af E. D. R.s Lærebog. 2Q vil ogsaa i Fremtiden fortsætte med at gennemgaa dette Stof med Medlemmerne.

Maanedens Program

18. Novbr.: OZ2Q gennemgaa E. D. R.s Lærebog.

2. December: Der afholdes en lille Festlighed! Nærmere ved Opslag i Lokalerne.

9. December: OZ2Q gennemgaa E. D. R.s Lærebog.

Der er endnu nogle Pladser ledige paa Afdelingens Morskursus. Er der ingen af de Medlemmer, som har Licens, der kunde trænge til lidt Øvelse i Morse nu, da vi ikke maa sende, eller som eventuelt vil arbejde sig op til en større Hastighed?

OZ5Z.

Kreds 2 Nordsjællands Afdeling¹

Søndag den 24. November d. A. Kl. 14,15 kommer DR-Lederen, Knud Lægning, her til Afdelingen og holder et Foredrag: „Vi ser paa Modtagerteknik“. (Mødested: OZ7MM, Leo Jeppesen, Fiolgade 20b, St., Helsingør). Da jeg allerede nu tør sige, at Foredraget bliver meget interessant, blandt andet ved eventuel Demonstration af en 7 Rørs Super, anmoder jeg endnu engang Afdelingens forskellige Medlemmer om at give Møde. Skulde der være Medlemmer uden for Afdelingen, som har Interesse af Foredraget, vilde det naturligvis være en Glæde at modtage deres Besøg. Udgifterne til Foredraget (Rejsepenge m. m. — ialt ca. 5 Kr.) deles mellem de i Foredraget interesserede Medlemmer.

Til Slut skal jeg røbe en Sensation for Medlemmerne: Der vil en af Julehelligdagene blive afholdt en

kammeratlig „Surrogatkommensammen“ med Damer, og ved den Lejlighed vil der blive vist Lysbilleder og Film fra E. D. R.s Sommerlejr. Hvor i Afdelingen denne Fest skal afholdes, kan paa nuværende Tidspunkt ikke oplyses, men derom nærmere i „OZ“ den 15. December.

OZ7MC.

Kreds 4

Odense Afdelingen

Pakkefesten den 18. Oktober var særdeles vellykket. De ca. 50 Deltagere morede sig storartet over Spillet og især over Indholdet af de forskellige Pakker. Efter Kaffebordet var Jubelen ikke mindre over den lille Film, der blev forevist. Da det i Aar er 10 Aar siden, at der startedes en fynsk Afdeling under E.D.R., blev OZ1W, der var med ved Stiftelsesfesten, anmodet om at sige et Par Ord om, hvordan det gik til dengang. Han fortalte ogsaa en Del, men kunde iøvrigt ikke huske det hele — „for det er jo saa længe siden“. Det siges dog, at han senere paa Aftenen genopfriskede de gode gamle Minder sammen med Medlem Nr. 291, Madsen, ved Indtagelsen af en vis Slags „Modulationsvædske“, som især OZ1K — efter begges samstemmende Beretning — var en Mester i at indtage ved omtalte Stiftelsesfest. Med et Leve for E. D. R.s fynske Afdeling sluttede den fornøjelige Sammenkomst, og vi begav os ud i Mørket — med Armbindet paa.

Onsdag den 20. November Kl. 20,00 mødes vi igen paa Park Hotel. Old OZ-DR175, Herr Johannes Ørnæs, vil demonstrere sit Gramofonpladeskæreapparat for os. Da der synes at være stor Interesse for Gramofonpladeskæring for Tiden, beder vi alle Medlemmer, der har noget Kendskab til dette, om at komme og delagtiggøre os andre i deres Erfaringer.

OZ5V.

Kreds 5

Haderslev Afdelingen

Søndag den 20. Oktober afholdtes Møde hos L. Clausen, OZ7CN, Vojens. I Mødet deltog 7 Amatører, hvilket naturligvis ikke kan siges at være mange, men alligevel er det et pænt Resultat, naar Antallet af Medlemmer indenfor nærmeste Omegn tages i Betragtning.

Paa Programmet stod Demonstration af den af DR552 selvbyggede Super. Denne (OZ9R's Konstruktion) viste sig at arbejde fortrinligt og var et Bevis paa, hvilken Gavn og Fornøjelse Amatørerne kan have af selv at bygge deres Modtagere, selv om det ogsaa drejer sig om større Typer.

Der bør her rettes en Tak til Afdelingslederen OZ7CN og Frue for det udmærkede Arbejde, de gør for at holde Afdelingen sammen under disse vanskelige Forhold, et Arbejde der i hvert Fald burde paa-skønnes af alle Medlemmer derved, at de er til Stede ved de maanedlige Møder.

Haderslev Afdelingens næste Møde bliver Søndag d. 24. November Kl. 14,30 hos OZ-DR552, Hans Orla Hansen, Aabenraavej 30, Haderslev. Der arrangeres Spørgetime. OZ7CN har stillet sig til Raadighed med Hensyn til Besvarelserne, og disse vil kunne blive særlig udførlig, hvis Spørgsmaalene bliver ham tilstillet et Par Dage i Forvejen. Benyt denne Lejlighed til at gøre jeres Viden større!
OZ7MP.

Sønderborg Afdelingen

Medlemsmøde samt ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 24. Novbr. Kl. 14,30 paa „Colosseum“ i Sønderborg. Dagsordenen er følgende:

1. Valg af Dirigent.
2. „„ Afdelingsformand.
3. „„ Sekretær.
4. Mørsekursus?
5. Eventuelt.

Desuden vil OZ5J omtale og demonstrere sin „home made“ Super, et teknisk Vidunder. Forhaabentlig faar vi ogsaa E. D. R.s Lysbilleder herved, og jeg beder derfor alle Medlemmerne om at komme med til dette for os saa vigtige Møde. Vi mødes altsaa igen den 24. November, paa Gensyn!
OZ3HR.

Kreds 7 Horsens Afdeling

Fredag den 18. Oktober afholdtes ordinær Generalforsamling i Afdelingens Lokale. For at blødgøre Medlemmernes Sind startedes med fælles „Fuglsang“-Bord. Da dette var overstaaet, bød 4JJ under Afdelingslederens Sygdom Forsamlingen velkommen og udtalte, at det var glædeligt at konstatere, at alle Medlemmer — med Undtagelse af to, der var syge — var mødt, og han haabede, det vilde blive en fb Generalforsamling. Med E. D. R. 1047 som Dirigent begyndte derefter den egentlige Generalforsamling.

OZ3FM aflagde Beretning over det forløbne Aar, og 4JJ fremlagde Regnskabet. Begge Dele godkøndtes eenstemmigt. Næste Punkt paa Dagsordenen var Forslag til nye Love for Afdelingen. Forslaget, der var udarbejdet og indsendt af 3XA, havde i Forvejen været behandlet ved et Bestyrelsesmøde med 3XA, og Bestyrelsen anbefalede derfor, at man vedtog de nye Love til Erstatning for de gældende, der var fra 1937 og var blevet forældede. Efter nogen Diskussion om de enkelte Punkter vedtoges Lovene eenstemmigt, og det vedtoges endvidere, at Lovene skulde træde i Kraft straks.

Herefter var der Valg af Formand, 3 Bestyrelsesmedlemmer samt Revisor. 7GB blev med Akklamation genvalgt til Formand. Til Bestyrelsen valgtes 4JJ, 9X og 3FM (alle Genvalg). Til Revisor foresloges Nr. 1047 og DR548. Da Stemmerne stod lige, blev DR548 ved Lodtrækning den „heldige“.

Næstsidste Punkt paa Dagsordenen: „Hvad skal vi bestille i Vinter?“ gav ogsaa Anledning til livlig Diskussion, og mange udmærkede Forslag fremkom til Bestyrelsens videre Bearbejdelse. Det skal lige nævnes, at der bl. a. paatænkes afholdt Mørsekursus, Sprogkursus samt Gennemgang under kyndig Vejledning af Tillæget i „OZ“. Endvidere er Afdelings-

superen snart færdig, og den tegner til at blive ufb, saa vi har noget at glæde os til.

Under Eventuelt oplæstes en Hilsen fra 7GB, hvis Sygdom nu heldigvis snart er overstaaet. 7GB regnede med at kunne være imellem os paany i Løbet af ca. 14 Dage, og saa var han rigtig QRV til at tage fat indenfor Afdelingen.

Klokken var nu et godt Stykke paa den anden Side 0, og efter at et Par af Medlemmerne indtrængende opfordrede til fortsat Sammenhold og godt Kammeratskab indenfor Afdelingen, kunde 1047 afslutte den i alle Maader rolige og saglige Generalforsamling med et „Tak for i Aften“.
OZ3FM.

Aarhus Afdeling

Generalforsamling afholdtes den 2. November i „Kvindernes Hus“. Hertil var mødt 14 Amatører. Til Dirigent valgtes OZ2LJ. Formanden, OZ3WK, aflagde Beretning, som eenstemmigt godkøndtes. Derefter oplæste 3WK Forhandlingsbogen, som ligeledes godkøndtes. Det reviderede Regnskab oplæstes ogsaa af 3WK og blev godkendt af Forsamlingen.

Dernæst oplæstes et Lovforslag, som vedtoges efter en lille Diskussion.

Man gik saa over til Valgene, og Formanden genvalgtes med Akklamation. Dernæst skulde der ifølge de nye Love vælges 4 Bestyrelsesmedlemmer og 1 Revisor. Ved skriftlig Afstemning valgtes følgende: OZ4Y, OZ5GW, OZ2FL og DR410. Til Revisor valgtes DR341.

Dernæst omtalte Formanden de Lokaler, det var lykkedes at fremskaffe, og man enedes om at forhøje Kontingentet til 1 Kr. pr. Maaned indtil videre. Aarhus Afdelingen tæller nu 20 Medlemmer. En Indsamling til Fordel for det nye Lokale indbragte ca. 12 Kr.

Dernæst kunde man gaa over til sidste Punkt paa Dagsordenen, Eventuelt, og forskellige havde Ordet. Saa var Dagsordenen afsluttet, og Dirigenten kunde takke for god Ro og Orden.

Under Generalforsamlingen blev der serveret Kaffe, og der herskede hele Aftenen den helt rigtige Amatørstemning.

Naar vi nu faar Lokalerne istandsat, vil de blive aabnet ved en lille Højtidelighed, men herom vil der til sin Tid tilgaa Medlemmerne Meddelelse.

OZ3WK.

Randers

Det nordjyske Stævne i Randers Søndag den 27. Oktober havde samlet ialt 28 Deltagere. Vi henviser til det udførlige Referat andetsteds i Bladet, men skal her beklage, at E. D. R.s Lysbilleder ikke blev forevist grundet paa utilgiveligt Sløseri af den Kreds, der sidst havde laant Pladerne. Disse naaede ikke frem til Trods for, at de var bestilt 3 Uger i Forvejen.

Næste Maanedsmøde afholdes Lørdag den 30. November hos OZ4AX, Østervangsvej 6, Randers.

OZ-DR319.

Kreds 8

Efter det vellykkede nordjyske Stævne i Randers Søndag den 27. Oktober er det en Pligt for Kreds 8 at rette en Tak til Arrangørerne for den udmærkede Maade, hvorpaa hele Stævnet var arrangeret. Vi haaber paa snarligt Gensyn under en eller anden Form.

Her i Kreds 8 vil de næste forestaaende Begivenheder blive de konstituerende Afdelingsmøder i Thisted og Frederikshavn. For begge Møderne gælder det, at alle, der kan komme i Betragtning, giver Møde og gør deres til, at vi kan faa et Arbejde i Gang for E. D. R. rundt omkring paa de Steder, hvor der virkelig er samlet et større Antal Medlemmer.

Vel mødt i Thisted og Frederikshavn!

OZ2NU.

Mødet i Thisted

afholdes Søndag den 24. November Kl. 14 paa Hotel „Royal“, Store Torv, Thisted.

Mødet i Frederikshavn

afholdes Søndag den 1. December Kl. 13 paa Afholdsgaderne, Danmarksvej 40, Frederikshavn.

Aalborg

Aalborgafdelingen paabegyndte Torsdag den 31. Oktober de ugentlige Klubaftener, der foreløbig holdes paa „Søren og Valborg“ hver Torsdag Aften, indtil eget Klublokale kan skaffes.

Paa den første Aften indledte Ingeniør Lehmann Andersen over det første Afsnit af den nye Lærebog, der her i Vinterens Løb vil blive benyttet som Grundlag for en Studiekreds. Studiekredsen har faaet samlet 10 Deltagere. Studiekredsen fortsætter Torsdag den 5. December og derefter hver 14. Dag, medens der afholdes ordinære Klubaftener de resterende Torsdage.

Torsdag den 21. November taler Viggo Jakobsen, OZ-DR390, om Afsnittet: Ohmsk Modstand.

Torsdag den 28. November indleder OZ2NU en Række Kursusaftener over Emnet „Fremmede Sprog paa Stationen“.

Torsdag den 5. December: Studiekreds-aften.

Torsdag den 12. December: Indførelse af „De ti Minutter“.

Torsdag den 19. December: Studiekreds og Julefest. Auktion m. m.
1517.

Brevaften i Aalborg

Torsdag den 12. December vil der i Forbindelse med den planlagte Indførelse af „De ti Minutter“, som er kendt bl. a. i Odense, samtidig blive indført et nyt Arbejdsfelt, der har Bud til alle Medlemmer over hele Landet og ikke mindst til de Steder, hvor der er lokale Afdelinger, hvor Sagen vil have særlig Interesse.

Aalborg Afdelingen afholder nemlig paa denne Aften sin første „BREVAFTEN“.

„Der var engang,“ — ja, lad os blot benytte denne Vending med hele dens eventyragtige Betoning i Behold, hvor det var muligt for os at komme i Kontakt med Kammerater rundt omkring i Landet ad Æterens Vej — gennem vore Stationer. Saadan er det jo desværre ikke længere, men vi kan ad en anden Vej forsøge at komme i QSO med Medlemmer indenfor E.D.R., nemlig ad Brevets Vej, dog saadan, at vi ikke i Forvejen véd, hvem Forbindelsen bliver med, og vi beholder saaledes Spændingen om, hvem mon den næste bliver, vi skal „tale“ med.

Aalborg Afdelingen anmoder derfor alle Medlemmer indenfor E. D. R., der vil i Kontakt med et Medlem indenfor den indbydende Afdelings Omraade, om at sende et Brev til den averterede Brevaften — et Brev, der omhandler et eller andet Emne indenfor vort tekniske Virke.

Brevene vil da komme til Auktion paa Brevaftenen. De indkomne Beløb gaar til Afdelingens Kasse. Brevkøberne vil derefter optage Korrespondancen og besvare de indkøbte Breve og derigennem ikke blot være med til at uddybe de tekniske Spørgsmaal, der kan komme til Behandling, og som bl. a. kan komme til at afgive Stof til Diskussioner paa følgende Klubaftener, men ogsaa skabe en Kontakt mellem Brevskriverne indbyrdes.

Lad os tage dette Arbejde op rundt omkring i Afdelingerne og lad os se, at rigtig mange Kammerater griber Pennen og sender et Brev til Aalborg.

Brevene adresseres til Afdelingens Formand, Medlem 1663, Thorkild Jensen, Vonsyldsgade 4, Vejgaard, og naturligvis ikke senere, at de kan komme den 12. December. Skriv nu, og du kan naa at faa en ekstra Jule- og Nytaarshilsen fra en Kammerat i Aalborg.
OZ2NU.

FORDI

man betaler sit Kontingent, hver Gang Kassereren er saa venlig at sende os denne lille Hilsen, maa vi ikke slaa os til Ro med, at nu er alt i Orden, — det er det slet ikke. Husk paa — der er stadig Tilgang af nye Medlemmer, og vi har et vist Ansvar overfor disse. Hvori ligger dette Ansvar? vil der maaske blive spurgt. Det vil let kunne besvares.

Hvem har ikke været udsat for daarlig Fone og Morse, for ikke at tale om ulicenserede Stationer, man kunde finde baade inden- og udenfor de tilladte Amatøromraader, og ingen af Delene er nogen Pryd for Amatørbevægelsen; dermed være ikke sagt, at kun ulicenserede har været præget af nævnte, men det har mange Gange kunnet forenes. Men, hvad kan ligge til Grund for dette?

Kunde man ikke tænke sig, at vedkommende ikke har haft Lejlighed til at komme i Kontakt med andre Amatører og derved faaet udvidet sin Horisont, men selv har maattet prøve sig frem — ene om Morse osv., og saa en skønne Dag falder Manden for Fristelsen, og vi kender Resten.

Derfor maa vi indenfor vore egne Rækker — alle som een — være med til at dygtiggøre os, og det kan vi gennem Samarbejde med Kredse og Afdelinger, saa disse kan blive til Gavn for alle Medlemmerne. Altsaa er det ikke nok, naar man betaler sit Kontingent — man maa ogsaa være med til at oprette nye Afdelinger eller yde sin fulde Støtte til den Afdeling, man tilhører, og vi vil da opnaa dette, naar vi igen kan køre med vore Sendere, kun at finde Amatører bag Nøgle eller Mikrofon, der fuldtud kan betjene en Station. Hvem vil ikke med Glæde se frem til den Dag. — Vi har Ansvaret for E. D. R., lad os vise, vi er det bevidst!

„Paa med Armbindet — hen i Afdelingen!“

OZ3XA, Landskredsleder.

Spørge-Rubrik

Spørgsmaal: Findes der ikke en Standardmærkning for Polariteten paa Akkumulatorer?

Svar: Dansk Standardiseringsraad angiver paa sit Blad 115 Polariteten for Jævnstrømsanlæg til at være rød for Positiv, sort for Nul og blaa for Negativ. Det vilde være det mest naturlige, om dette ogsaa blev overført paa Akkumulatorer; dog af praktiske Hensyn kunde sort være Negativ. I England bruges dette, i Tyskland det omvendte, og herhjemme har vi set begge Dele anvendt.

Spørgsmaal: Hvorfor ligger de forskellige Mellemfrekvenser paa saadanne Tal som f. Eks. 447 kHz, 441 kHz, 468 kHz og andre mærkelige Tal. Hvorfor ikke f. Eks. 450, 460 eller lign.?

Svar: Det er paa Grund af Mellemfrekvensens anden Harmoniske. Den søger man at lægge paa et Sted, hvor den generer mindst, eller paa en Station, som man i Forvejen ved er saa daarlig, at der som Regel ikke høres paa den. Der kan saa ved en Bølgelængdeforandring fremkomme det, at en god Station nu forstyrres. Saa maa Modtageren justeres om, idet man som Regel altid kan gaa et Par kHz til hver Side uden Ændring af Spolerne.

QRA-RUBRIKKEN

Nye Medlemmer

- 1745 - Niels A. Ljørring, Set. Mogensg. 45, Viborg (Kreds 8).
1746 - Aage Martin Larsen, Jernbanestation, Bred (Kreds 4).
1747 - Walter Ryde, St. Knudsvej 13, Kbhvn. V. (Kreds 1).
1748 - Preben Hagen Christensen, Refsnæsgade 33, 1, th. København N. (Kreds 1).

Atter Medlem

- 231 - Axel Andersen, Nysted. (Kreds 3).
599 - Almar Andersen, Himmerlandsg. 7 Aalborg. (Kreds 8).

Nye Adresser

- 507 - Charles Gabrielsen, Kastager. (Kreds 3/3).
561 - Emil C. Petersen, c/o Vilh. Christiansen, Bredgade 6, 2. København K (Kreds 1/1).
585 - L. Riis Nielsen (OZ9L), Grejsdals Landevej 33, Vejle. (Kreds 4/7).
696 - Leo Willy Larsen, Sallingvej 57, 1 th. Kbhv. F. (Kr. 1/1).
712 - N. J. Andersen, Ejendommen Parken, Mariager. (Kreds 7/7).
728 - Hans Bank Rønne (OZ4YZ), Ferskenvej 14, København F. (Kreds 1/1).
776 - Emil Pedersen (OZ8P), Silkeborgv. 60 St. Aarhus (K.7/7).
851 - Erik Frandsen (OZ1U), Rygaards Allé 26, Hellerup, (Kreds 2/1).
863 - Svend Erik Andersen, Strandv. 4[^], Kbhvn. 0. (Kr. 1/1).
1031 - Ejnar Beck, Østergade, Brødstrup. (Kreds 7/7).
1087 - Henry Mattson, Ærtevej 16, Brønshøj. (Kreds 1/1).
1148 - Harry Hansen (OZ4X), Nyvangsv. 15 St. Odense. (K.4/4)
1185 - Johs. Petersen (OZ7RU), Rostrupv. 4 Aarhus. (Kr. 4/7).
1198 - Sv. Bech Hansen (OZ8AZ), Kronprinsensgade 86, Esbjerg. (Kreds 7/6).

- 1328 - Pecer Høft, Stenbaksvej 3 A, Odense. (Kreds 6/4).
1386 - Sv. Christensen (OZ2FL), Tunøg. 12, St. Aarhus. (K.7/7).
1427 - Jørgen Quistgaard (OZ7JQ), Jernbanestationen, Klarskov. (Kreds 2/2).
1489 - Svend Laursen, Vesterg. 55, Horsens. (Kreds 7/7).
1491 - Hans Jørgensen, Stendertip pr. V. Sottrup. (Kreds 5/5).
1499 - Arne Jensen (OZ6B), c/o Kbm. Frederiksen, Tietgens Plads 11, Aarhus. (Kreds 6/7).
1529 - Ib. Schouw (OZ5FY), Horsekildevej 49, 3. København Valby. (Kreds 1/1).
1532 - Leif Bugge, Solvej 16, Holte. (Kreds 1/1).
1582 - Evald S. Norlander, Gilbjerg, Heinsvig. (Kreds 6/6).
1601 - Ehler Hallberg (OZ2CW), Jagtvej 51¹, Odense (Kr. 4/4).
1657 - S. Brodthagen, Bjørnsonsv. 104, 1, Kbhv. Valby. (K.8/1).
1691 - Henry Kardel, Ryparken 74¹, th. Kbhv. 0. (Kreds 2/1).
1694 - Th. Jessen, Haraldsgade 63, Esbjerg. (Kreds 6/6).
1735 - Karl Dahl Øster Søgade 32, St., Kbhvn. K. (Kreds 2/1).

Kun 4 Rapporter

Fire Medlemmer har fulgt Opfordringen til at indsende Rapporter paa OZ7RÆV's Udsendelser den 29. September. Det er naturligvis bedre end ingenting, men er der virkelig ikke flere, der har hørt disse Udsendelser hjemme? *Rapporter modtages stadig af QSL-Centralen!*

De fire Rapporter var fra OZ5RD, OZ8AN, OZ-DR 527 samt Holger Petersen, Korsør, og de lød alle paa RST 567 paa 1-V-1 eller 1-V-2 Modtagere (DR527 giver dog T9X, men det maa have været Bærebølgen og ikke de tonemodulerede Tegn). QSL-Kortene er videresendt til Radioingeniørtjenesten, der har kvitteret for dem.

»OZ« udgives af Landsforeningen »EKSPERIMENTERENDE DANSKE RADIOAMATØRER«, Postboks 79, København K.

Teknisk Redaktør: Paul Sterner, Carl Withsvej 12,1, Odense. Telf. om Dagen (Kl. 8-17): Odense 210 (Radioafdelingen). Alt teknisk Stof og Komponenter til Anmeldelse sendes hertil.

Hovedredaktør (ansvarlig overfor Presseloven): Arne Sindal Sørensen, Skanderborgvej 31 Aarhus. Hertil sendes alt øvrigt Stof, som ønskes optaget i Bladet. Redaktionen slutter den 5., og Klichéer bestilles den 1. i Maanedens.

Sekretær: Helmer Fogedgaard, Postboks 9, Rudkøbing. Telefon om Dagen: Rudkøbing 300 eller 307. Om Aftenen: Rudkøbing 167. Hertil sendes al Korrespondance vedr. Foreningsforhold.

Kasserer: H. V. R. Hansen, Aalekistevej 211,1 th., Vanløse, Telefon Damsø 2871x. Hertil sendes alt vedrørende Indmeldelser, Adresseændringer og Pengesager. (Giro Nr. 22116).

QSL-Ekspediter: Paul Heinemann, Vanløse Allé 100, Vanløse. — Tlf. Damsø 2495. QSL-Kort kan sendes fil Box 79, København K. Giro Nr. 23934.

DR-Leder: Knud Lægning, Veras Allé 17A,2, Vanløse. Tlf. Damsø 4419x.

Annoncechef: Kaj Nielsen, Ulrik Birchs Allé 17, København S. Amatør-Annoncer sendes til Kassereren og betales forud.

Ekspedition: Reklametrykkeriet (P. Busch), Aarhus. Klager vedrørende Tilsendelsen af »OZ« rettes til Postvæsenet, og hvis det ikke hjælper da til Kassereren.

Eftertryk af »OZ«s Indhold er tilladt mod tydelig Kildeangivelse. Afleveret til Postvæsenet Torsdag 14. November. Trykt i Reklametrykkeriet (P. Busch), Aarhus.